

magtanvendelse. Det forhold, at resolutionen foreligger, må fortolkes således, at Sikkerhedsrådets tidligere bemyndigelse i resolution 687 og øvrige resolutioner til under visse betingelser at anvende militær magt over for Irak midlertidigt må anses for at være suspenderet. Det gælder i hvert fald indtil sikkerhedsrådet har haft lejlighed til at vurdere situationen. Det bestyrkes af ordvalget i resolutionens operative §§ 2, 4 og 12.

Det fremgår eksplicit af resolutionens operative § 12, at eventuelle rapporterede substantielle irakiske overtrædelser og konsekvenserne heraf under alle omstændigheder skal være genstand for behandling i Sikkerhedsrådet. Bestemmelsen fastslår således, at Sikkerhedsrådet i tilfælde af yderligere substantielle irakiske krænkelser øjeblikkeligt skal træde sammen med henblik på at vurdere situationen og behovet for fuld efterlevelse af alle relevante sikkerhedsrådsresolutioner med henblik på at sikre international fred og sikkerhed. Det er nærliggende at fortolke resolutionen således, at der ikke er et juridisk grundlag for, at en eller flere stater kan iværksætte en militær aktion, før Sikkerhedsrådet i det mindste har behandlet sagen.

Der har siden været holdt talrige møder og konsultationer i Sikkerhedsrådet. Det er hver gang blevet konstateret, at Irak fortsat substantielt krænker de forpligtelser, som Sikkerhedsrådet har pålagt landet. Der er stadig enighed i Sikkerhedsrådet om, at Irak ikke har opfyldt de af Rådet opstillede krav og betingelser, selvom Irak – som følge af det massive pres fra verdenssamfundet – har gjort visse utilstrækkelige fremskridt.

Det optimale grundlag for iværksættelse af nye militære forholdsregler mod Irak ville selvsagt være, om en sådan behandling kunne munde ud i vedtagelse af en ny klar resolution eller en formandsudtalelse.

Der er imidlertid stor risiko for, at FN's sikkerhedsråd ikke kan nå frem til et sådant resultat, fordi Rådet ikke kan nå til enighed om, hvornår man skal drage konsekvenserne af Iraks substantielle krænkelser af sine forpligtelser.

Der er derfor grundlag for at overveje, hvorvidt militære forholdsregler vil kunne iværksættes på grundlag af de eksisterende resolutioner om Irak.

Såfremt Irak ikke i løbet af meget kort tid opfylder alle de af Sikkerhedsrådet opstillede krav

og betingelser, kan det konstateres, at Irak har forpasset sin sidste mulighed for dels at opfylde sine nedrustningsforpligtelser og dels at undgå alvorlige konsekvenser, som landet fik med resolution 1441. Irak har således ikke overholdt kravene i resolution 1441 om omgående, betingelsesløst og aktivt samarbejde. Våbeninspektørernes bestræbelser har trods et meget betydeligt internationalt politisk og militært pres været forgæves, ligesom en fortsættelse heraf er udsigtsløs. Den sidste udvej for at få afvæbnet Irak må herefter anses at være en gennemtvungelse af FN's krav og betingelser med militær magt.

I denne situation består uforandret en bemyndigelse fra FN's sikkerhedsråd til at anvende alle nødvendige midler – herunder militære magtmidler – til at gennemtvunge Sikkerhedsrådets krav og betingelser. Resolution 678 bemyndiger FN's medlemslande til at gøre det fornødne med henblik på at genoprette international fred og sikkerhed i området. Denne bemyndigelse står uforandret ved magt, og Sikkerhedsrådet har med resolution 1441 i enighed opdateret og bekræftet bemyndigelsen til at anvende magt. Resolution 687 fastslår klart, at det er en fredsbetingelse og en betingelse for våbenhvilen, at Irak ikke udvikler eller opretholder en kapacitet vedr. masseødelæggelsesvåben, herunder navnlig med hensyn til kemiske og biologiske våben. På grund af Iraks væsentlige brud på sine forpligtelser, er det nødvendigt at sikre – om fornødent ved anvendelse af militær magt – at landet bliver afvæbnet og således ikke længere udgør en trussel mod international fred og sikkerhed i regionen.

En bred kreds af lande er enige om, at en ny resolution ville have været politisk ønskelig – men ikke juridisk påkrævet. Her er det vigtigt at notere sig, at det amerikansk/spansk/britiske resolutionsudkast ikke indeholdt nogen bemyndigelse til magtanvendelse, eftersom en sådan bemyndigelse allerede foreligger. Udkastet konstaterede blot, at Irak fortsat substantielt krænker sine internationale forpligtelser, og lagde op til, at Sikkerhedsrådet skulle beslutte, at Irak havde undladt at udnytte den sidste mulighed, som landet med resolution 1441 fik, for at opfylde sine nedrustningsforpligtelser og dermed undgå alvorlige konsekvenser. Det, der har været genstand for drøftelser i Sikkerhedsrådet, er således hverken, hvorvidt Irak substantielt krænker sine forpligtelser, eller, hvorvidt der foreligger en bemyndi-